

Η ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑ/ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ

Η αρχαία πόλη της Σαλαμίνας της Κύπρου η οποία μετονομάστηκε μετά την ανοικοδόμησή της από τον αυτοκράτορα Κωνσταντίο (337-361) σε Κωνσταντία είναι μια πόλη σύμβολο για τον Ελληνισμό και τον Χριστιανισμό στο νησί, αφού αποτελεί τον συνδετικό κρίκο μεταξύ της προϊστορικής Έγκωμης από τη μια και της νέας πόλης της Αμμοχώστου από την άλλη.

Στην ανακοίνωση αυτή θα παρουσιαστούν συνοπτικά τα σπουδαία μνημεία που κόσμησαν την πόλη κατά τη διάρκεια των πρώτων χριστιανικών αιώνων. Η βασιλική του Αγίου Επιφανίου, ένα από τα αρχαιότερα χριστιανικά μνημεία στο νησί συνδέεται άρρηκτα με τη μορφή και έντονη προσωπικότητα του ομώνυμου πολιούχου αγίου της Αμμοχώστου, ο οποίος απέκτησε οικουμενικό κύρος το οποίο βοήθησε τα μέγιστα στην μετέπειτα πορεία της Κυπριακής Εκκλησίας.

Η βασιλική της Καμπανόπετρας η οποία ανασκάφτηκε πριν το 1974 από τη Γαλλική αρχαιολογική αποστολή αποτελεί μέχρι σήμερα το σπουδαιότερο και πολυτελέστερο παλαιοχριστιανικό μνημείο στο νησί με μορφολογικά και αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά που το συνδέουν με τη βασιλίδα των πόλεων Κωνσταντινούπολη, αλλά και με τα μεγάλα Κωνσταντίνεια οικοδομήματα και ειδικότερα με τον ναό του Παναγίου Τάφου στα Ιεροσόλυμα.

Ο απόστολος Βαρνάβας καταγόταν από την Σαλαμίνα και ανήκε στην Ιουδαϊκή κοινότητα της πόλης. Με το κήρυγμά του συνέβαλε στη διάδοση του Ευαγγελίου στο νησί, ενώ με την ανεύρεση του λειψάνου του επιβεβαιώθηκε η αποστολικότητα της Κυπριακής Εκκλησίας και επισημοποιήθηκε η αυτοκεφαλία της. Ο τάφος του, τα ερείπια της ομώνυμης παλαιοχριστιανικής βασιλικής του 5ου αιώνα και ο υφιστάμενος πολύτρολλος ναός του 10ου αιώνα αποτελούν ακατάσβεστους φάρους που θα προσανατολίζουν και θα φωτίζουν εσαεί την κοιτίδα του Χριστιανισμού στον τόπο μας.

Δρ Ανδρέας Φούλιας

Βυζαντινολόγος